

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T. S. i S. S.

przeciwko A. M. i K. M.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 października 2008 r., zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 lipca 2008 r., sygn. akt III Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w G., powołując jako podstawę prawną art. 398⁶ § 2 k.p.c., odrzucił skargę kasacyjną pozwanych A. M. oraz K. M. od wyroku tego Sądu z dnia 12 marca 2008 r. Sąd II instancji wyjaśnił, że skargę uznał za niedopuszczalną ponieważ wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (pозwani określili ją na kwotę 5.000 zł).

W zażaleniu pozwani domagali się uchylecia powyższego postanowienia z ewentualnym przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Zarzucili, że rozstrzygnięcie narusza art. 398² § 1 k.p.c. w wyniku błędnego uznania, iż sprawa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym ma charakter majątkowy i dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia. Zdaniem pozwanych roszczenie o

uzgodnienie treści księgi wieczystej nie ma charakteru majątkowego. Jest to roszczenie zmierzające do ustalenia prawidłowej treści księgi wieczystej, nie decyduje natomiast o zasądzeniu, czy ustaleniu prawa majątkowego w postaci prawa własności spornych działek. Dlatego powinna od niego przysługiwać skarga kasacyjna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powołany przez skarżących w zażaleniu pogląd, zaczerpnięty z literatury, a także tożsame z nim stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 10 października 1997 r. (II CZ 120/97, Wokanda z 1998, nr 2, s. 8), stwierdzające, że sprawa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 ze zm.) nie jest sprawą o świadczenie w rozumieniu art. 393 pkt 1 k.p.c., sformułowany został na podstawie stanu prawnego obowiązującego od 1 lipca 1996 r. do 30 czerwca 2000 r. W tym okresie regulujący dopuszczalność skargi kasacyjnej art. 393 pkt 1 k.p.c. przewidywał niedopuszczalność kasacji m.in. „w sprawach o świadczenie majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu jest niższa niż pięć tysięcy złotych”. Już jednak wprowadzony w wyniku nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego, dokonanej ustawą z 24 maja 2000 r., art. 292¹ k.p.c., a następnie obecnie obowiązujący art. 398² § 1 k.p.c. posługuje się odmiennym pojęciem „spraw o prawa majątkowe”.

Ten ostatni przepis, znajdujący zastosowanie w rozpatrywanej sprawie, precyzuje, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych.

Rozważając identyczne zagadnienie w postanowieniu z dnia 16 stycznia 2008 r. (IV CZ 115/07, nie publ.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że uzależnienie dopuszczalności skargi kasacyjnej od wartości przedmiotu zaskarżenia obejmuje takie kategorie spraw, w których można określić wartość przedmiotu sporu. Sprawa należy zatem do kategorii „spraw o prawa majątkowe”, jeżeli sformułowane w niej żądanie będzie miało charakter majątkowy, to znaczy przedmiot żądania objętego pozwem ma wartość majątkową w rozumieniu art. 17 pkt 4, art. 187 § 1 pkt 1 i art. 398² § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy zaznaczył, że pojęcie „sprawy o prawa majątkowe” jest szersze niż „sprawy o świadczenie” i może obejmować też sprawy o ukształtowanie oraz ustalenie prawa lub stosunku prawnego. Sprawa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, jest szczególnego rodzaju sprawą o prawa majątkowe, bowiem

dotyczy praw rzeczowych uprawnionego (w tym - prawa własności), ujawnionych w księdze wieczystej. Taki pogląd, aprobowany przez skład rozpatrujący niniejszą sprawę, Sąd Najwyższy wyraził również w szeregu wcześniej wydanych orzeczeń (np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2002 r., II CZ 125/02 niepubl., z dnia 24 stycznia 2003 r., V CK 8/03, niepubl., z dnia 7 lutego 2003 r., III CZ 5/03, niepubl., z dnia 7 kwietnia 2006 r., II CSK 54/06, niepubl., z dnia 12 maja 2006 r., V CZ 27/06, niepubl., z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZ 85/06, niepubl.). Prawem majątkowym, którego dotyczyło postępowanie w niniejszej sprawie było prawo własności działek 613/161 i 614/161, wpisane na rzecz skarżących, a objęte żądaniem ujawnienia na rzecz powodów, powołujących się na jego nabycie w drodze zasiedzenia. Niesporne było przy tym, że wartość przedmiotu zaskarżenia (równa wartości przedmiotu sporu) w niniejszej sprawie wynosi 5.000 zł, a zatem nie sięga granicy dopuszczalności skargi kasacyjnej (50.000 zł), ustanowionej w art. 398² § 1 k.p.c. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zasadnie odrzucił skargę pozwanych jako niedopuszczalną.

Zażalenie pozwanych jako pozbawione uzasadnionych podstaw prawnych należało zatem oddalić (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).